

והוֹדָה שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, וְסָטָא לִימִינָא, שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, בְּגִין דְּאֵתִי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בִּימִינָא, וּמִשְׁכָּנָא בְּסִטְרָא דָּא אֵתְעָבִיד. שְׂאֲרֵי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בְּסִטְרֵי יְמִינָא, וְעַל דָּא, בְּצִלְאֵל אִיהוּ דְּאֵתִי מִסְטֵרִיהּ, עֶבֶד מִשְׁכָּנָא וְאֵתְתַקֵּן לְגַבִּיהּ. וְהָא אוּקְמוּהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵתְרַעֵי בֵּיהּ, וּבְרִיר לִיהּ מִכְּלָא (דף רכ"ג ע"ב) לְעֵבִידְתָּא דָּא.

וְיָהֵב לִיהּ חֲכָמָה וּתְבוּנָה וְדַעַת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ. בְּגִין דְּעַמִּיּה הוּהּ בְּקִדְמִיתָא סְכֻלְתָּנוּ דְּלִפְּא, דְּכִתִּיב וּבְלֵב כָּל חֲכָמִים לֵב נִתְתִּי חֲכָמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְהִיב חֲכָמָתָא, אֲלָא לְמֵאן דְּאִית בֵּיהּ חֲכָמָתָא, וְאוּקְמוּהּ חֲבֵרִיָּיא וְאֵתְמַר. וְכֵן פְּגִוּוֹנָא דָּא בְּצִלְאֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּצִלְאֵל שְׁמִיּה גְרִים לִיהּ, וְעַל חֲכָמְתִּיהּ אֶקְרִי הָכִי, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּצִלְאֵל, בְּצֵל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוּדֵי וְגו'. בְּצֵלוֹ - הִינּוּ בְּצִלְאֵל, שֶׁהוּא הַתְּקִין הַמִּשְׁכָּן וְעָשָׂה אוֹתוֹ, שֶׁכְּתוּב חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי. שֶׁהַמִּשְׁכָּן נִחְמַד לְשִׁבְתּוֹ בּוֹ, שֶׁהוּא עָשָׂה חֲמֻדָּה לְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבַת בְּצֵל הָאֵל. וְזֵהוּ בְּצִלְאֵל.

וּפְרִי' מְתוּק לְחִפִּי, שֶׁזֶּהוּ שְׁעוֹשָׂה פְּרוֹת טוֹבִים בְּעוֹלָם, שֶׁכְּתוּב (הושע יד) מִמֶּנִּי פְּרִיךְ נִמְצָא. מִי הוּא פְּרִי? אֲלֵהֶם הֵם נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם פְּרִי מַעֲשָׂיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂאוֹתוֹ נִהַר שִׁיּוּצָא מִעֵדֶן מוֹצִיא וְזוֹרֵק נִשְׁמוֹת לְעוֹלָם, וְהֵם הַפְּרוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם כֵּן פְּרִי'. זֵהוּ כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.

בְּצֵלוֹ - זֵהוּ בְּצִלְאֵל. וְעַל זֶה תִּקְוֶן הַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי בְּצִלְאֵל הַזֶּה. וּמִשּׁוּם כֵּן, וּבְצִלְאֵל כֵּן אוּרֵי כֵּן חוּר. כֵּן אוּרֵי - זֵה אוֹר הַשְּׁמֶשׁ

וְהוֹדָה שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, וְסָטָא לִימִינָא, שָׂרָא מִשְׁמָאלָא, בְּגִין דְּאֵתִי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בִּימִינָא, וּמִשְׁכָּנָא בְּסִטְרָא דָּא אֵתְעָבִיד. שְׂאֲרֵי מִסְטֵר שְׁמָאלָא, וְאֵתְדַבֵּק בְּסִטְרֵי יְמִינָא, וְעַל דָּא, בְּצִלְאֵל אִיהוּ דְּאֵתִי מִסְטֵרִיהּ, עֶבֶד מִשְׁכָּנָא וְאֵתְתַקֵּן לְגַבִּיהּ. וְהָא אוּקְמוּהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵתְרַעֵי בֵּיהּ, וּבְרִיר לִיהּ מִכְּלָא (דף רכ"ג ע"ב) לְעֵבִידְתָּא דָּא.

וְיָהֵב לִיהּ חֲכָמָה וּתְבוּנָה וְדַעַת, כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ. בְּגִין דְּעַמִּיּה הוּהּ בְּקִדְמִיתָא סְכֻלְתָּנוּ דְּלִפְּא, דְּכִתִּיב וּבְלֵב כָּל חֲכָמִים לֵב נִתְתִּי חֲכָמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יְהִיב חֲכָמָתָא, אֲלָא לְמֵאן דְּאִית בֵּיהּ חֲכָמָתָא, וְאוּקְמוּהּ חֲבֵרִיָּיא וְאֵתְמַר. וְכֵן פְּגִוּוֹנָא דָּא בְּצִלְאֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּצִלְאֵל שְׁמִיּה גְרִים לִיהּ, וְעַל חֲכָמְתִּיהּ אֶקְרִי הָכִי, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּצִלְאֵל, בְּצֵל אֵל.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוּדֵי וְגו'. בְּצֵלוֹ: הִינּוּ בְּצִלְאֵל, דְּאִיהוּ אֵתְקִין מִשְׁכָּנָא, וְעָבִיד לִיהּ. דְּכִתִּיב חֲמֻדָּתִי וְיִשְׁבְּתִי. דְּמִשְׁכָּנָא חֲמֻדָּא אִיהוּ לְמִיתַב בֵּיהּ, דְּאִיהוּ עָבִיד חֲמוּדָא לְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל יִתְבָּא בְּצֵלָא דָּאֵל. וְדָא אִיהוּ בְּצִלְאֵל.

וּפְרִי' מְתוּק לְחִפִּי, דְּדָא אִיהוּ דְּעָבִיד פִּירִין טְבִין בְּעֵלְמָא, דְּכִתִּיב, (הושע יד) מִמֶּנִּי פְּרִיךְ נִמְצָא. מֵאן הוּא פְּרִי. אֲלִין אִינוּן נִשְׁמַתְהוּן דְּצְדִיקֵיָּיא, דְּאִינוּן אִיבָא דְּעוּבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהוּא נִהַר דְּנִפְיָא מִעֵדֶן, אִיהוּ אִפִּיק וְזָרִיק נִשְׁמַתִּין לְעֵלְמָא, וְאִינוּן פִּירִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כֵּן פְּרִי'. דָּא אִיהוּ כְּדָקְאֵמְרִין.

בְּצֵלוֹ: דָּא הוּא בְּצִלְאֵל. וְעַל דָּא תִּקְוֶנָא

דְּמִשְׁכָּנָא עַל יְדֵי דְּבְצִלְאֵל הַזֶּה. וּבְגִין כֵּן וּבְצִלְאֵל כֵּן אוּרֵי כֵּן

שיוצא. בן אורי - זה ימין. בן חור  
- זה שמאל. בן אורי בן חור (בן  
חור בן חורי). ועל זה נשלם בו דינו  
של הקדוש ברוך הוא במעשה  
העגל.

כל הזהב העשוי - מאותה שעה  
שנתנו לו ישראל, היה עשוי  
ונתפן מקדם לכהן. בכל מלאכת  
הקדש - כל אותו זהב נעשה  
ונתפן בכל מלאכת הקדש. מה  
הטעם? משום שבכל דרגה  
ודרגה היה מתפן בה זהב, שאין  
שלמות אלא ברחמים ודין, ועל  
זה זהב היה הולף בכל מלאכת  
הקדש. בכל אותה עבודה  
שנקראת קדש היה הולף בה זהב,  
זהב בכל.

רבי אבא, רבי יוסי ורבי חזקיה  
היו יושבים ועוסקים בתורה.  
אמר לו רבי חזקיה לרבי אבא,  
הרי אנו רואים שהקדוש ברוך  
הוא רוצה בדין בכל לערב זה  
בזה, והוא מאריך דין לרשעי  
העולם. אם הוא רוצה בדין, למה  
מסלק אותו מן הרשעים? אמר  
לו, כמה הרים נעקרו בדבר הזה,  
אבל כמה דברים גלה המנוחה  
הקדושה בזה.

ובא ראה, הדין שהקדוש ברוך  
הוא רוצה בו הוא דין ברור, הוא  
דין שמעורר אהבה ושמחה. אבל  
הרשעים, פשהם בעולם, פלם דין  
של זהמה, פלם דין שלא רוצה  
בו הקדוש ברוך הוא כלל. ועל  
זה לא צריך לערב דין קדוש בדין  
טמא של זהמה, עד שמתכלה  
מעצמו ומאבדו מהעולם הבא,  
ואתו דין של זהמה שבו, הוא  
מאבד אותו מן העולם.

פתח ואמר, (תהלים צב) בפרח  
רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי  
און להשמדם עדי עד. הפסוק

חור. בן אורי, דא נהורא דשמשא דנפיק. בן  
אורי, דא ימינא. בן חור, דא איהו שמאלא.  
בן אורי בן חור, (כ"א בן חור בן חורי) ועל דא  
אשתלים ביה דינא דקודשא בריך הוא  
בעובדא דעגלא.

כל הזהב העשוי. (שמות לח) מההיא שעתא  
דיהבו ליה ישראל, הוה עשוי ואתתפן  
מקדמת דנא, בכל מלאכת הקדש, כל ההוא  
דהבא, אתעביד ואתתפן בכל מלאכת הקדש.  
מאי טעמא. בגין דבכל דרגא ודרגא, הוה  
אתתפן ביה דהבא. דלית שלימו אלא רחמי  
ודינא, ועל דא דהבא הוה אזיל בכל מלאכת  
הקדש, בכל ההיא עבידתא דאקרי קדש, הוה  
אזיל בה דהבא, דהבא בכלא.

רבי אבא רבי יוסי ורבי חזקיה הוו יתבין  
ולעאן באורייתא, אמר ליה רבי חזקיה  
לרבי אבא, הא חמינן דקודשא בריך הוא  
אתרעי בדינא בכלא, לאתערבא דא בדא,  
ואיהו אריך דינא בחייבי עלמא, אי איהו  
אתרעי בדינא, אמאי סליק ליה מחייביא.  
אמר ליה, כמה טורין אתעקרו במלה דא,  
אבל כמה מלין גלי בוצינא קדישא בהאי.

ותא חזי, דינא דקודשא בריך הוא אתרעי  
ביה, איהו דינא בריר, איהו דינא  
דאתער רחימו וחדוה. אבל חייביא כד אינון  
בעלמא, פלהו דינא דזוהמא. פלהו דינא דלא  
אתרעי ביה קדשא בריך הוא כלל. ועל דא,  
לא בעי לאתערבא דינא קדישא בדינא  
מסאבא דזוהמא, עד דאיהו אשתצי מגרמיה,  
ולאובדא ליה מן עלמא דאתי, ויהוה דינא  
דזוהמא דביה איהו אוביד ליה מעלמא.

פתח ואמר (תהלים צב) בפרח רשעים כמו עשב

ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד, האי קרא אוקמוה, אבל